

Bakalářské studium
DĚJINY SVĚTOVÉHO DIVADLA
tematické okruhy pro bakalářské studium

1. ANTICKÉ DIVADLO
 - a) Shody a rozdíly mezi řeckým a římským divadlem, divadelní prostor
 - b) Antické drama – tragédie a komedie, jejich stavba a vývoj
 - c) Řecká tragédie jako nástroj poznání a reflexe řeckého demokratického státu
 - d) Improvizované a neverbální divadlo (zvláště v období pozdní antiky)
2. STŘEDOVĚKÉ DIVADLO
 - a) Náboženské divadlo raného a vrcholného středověku (od oficií k liturgickému dramatu, mystériím, miráklům a cyklům her), jeho prostory a způsoby inscenace
 - b) Duchovní drama ve středověku (Hrotsvita, Hildegarda, Ludus de Antichristo)
 - c) Bilingvální dramata a dramata psaná ve vernakulárních jazycích (Jeu d'Adam)
 - d) Světské středověké drama (Adam de la Hale, frašky, sottie, morality - Everyman)
3. DIVADLO EVROPSKÉ RENESANCE
 - a) Inspirace antickým divadlem – Commedia erudita (Ariosto, Machiavelli, Bruno) – Pastorály (Tasso)
 - b) Alžbětinské divadlo, Shakespeare, jeho předchůdci a následovníci
 - c) Commedia dell'arte
 - d) Od terentiovského jeviště k perspektivní scéně + architektura budov (Serlio)
4. EVROPSKÉ BAROKNÍ DIVADLO
 - a) Barokní prvky v tvorbě Shakespeara, Calderóna a Molièra
 - b) Divadlo dvorské, řádové a profesionálních kočovných skupin
 - c) Španělské divadlo zlatého věku (Lope de Vega, Calderón)
 - d) Od iluzivní scénografie ke kukátkovému prostoru (Giuseppe Galli-Bibiena)
5. DIVADLO FRANCOUZSKÉHO KLASICISMU
 - a) Estetický kánon (Boileau)
 - b) Dramatická tvorba (Corneille, Molière, Racine)
 - c) Od klasicismu k francouzské revoluci (Diderot, Voltaire, Marivaux, Beaumarchais)
 - d) Vznik francouzské opery a baletu (Lully, Ramenu, Roseau, Monsigny)
6. DIVADLO V DOBĚ OSVÍCENSTVÍ
 - a) Osvícenské divadelní reformy a idea národního divadla
 - b) Výmarská klasika – hnutí *Sturm und Drang*
 - c) Osvícenské divadelní reformy (Gozzi, Goldoni)
 - d) Vídeňské lidové divadlo (Raimund, Nestroy)
7. EVROPSKÉ ROMANTICKÉ DIVADLO
 - a) Proměna a vývoj dramatu a žánrů v Anglii (neoklasicismus, preromantismus)
 - b) Romantické drama v jeho národních analogiích (Francie, Rusko, Polsko)
 - c) Romantický balet – hudební divadlo (zrod romantické baleríny – hudební žánry Grand Opera, vaudeville, komická opera)
 - d) Funkce jevištní dekorace v divadle romantismu. Romantická dekorace jako příprava realismu
8. DIVADLO EVROPSKÉHO REALISMU
 - a) Od romantismu k realistické estetice
 - b) Ruská realistická škola (Suchovo-Kobylin, Ostrovskij, Gogol)
 - c) Dramatická tvorba H. Ibsena
 - d) Od realismu k naturalistické estetice (Hauptmann, Strindberg, Shaw, atd.)
9. RICHARD WAGNER, MEININGENŠTÍ, APPIA A CRAIG
 - a) Gesamtkunstwerk
 - b) Wagnerovské proměny operního divadla (Reforma opery versus reforma prostoru – Divadlo v Bayreuthu)
 - c) Meiningenská škola a její inscenační postupy
 - d) E. G. Craig a A. Appia

10. DIVADLO ÚDOBÍ MODERNY

- a) Shody a rozdíly mezi divadelní poetikou naturalismu a symbolismu
- b) Specifika divadelní secese a její vztah k počátkům avantgardy
- c) Dramatická tvorbu moderny v jejích jednotlivých projevech
- d) Proměny inscenačního stylu v divadelní praxi údobí moderny

11. DIVADLO EVROPSKÉ AVANTGARDY

- a) Dramatická tvorba údobí avantgardy a její proměny
- b) Kubismus, Futurismus a Dadaismus jako inscenační principy
- c) Ruský konstruktivismus, evropský funkcionalismus a divadlo v Bauhausu
- d) Divadlo na cestě od dadaismu k surrealismu

12. OD EPICKÉHO DIVADLA K POLITICKÉMU

- a) Expresionismus a drama (Kokoschka, Schnitzler, Andrejev, Przybyszewski atd.)
- b) Od exprese k epice
- c) B. Brecht a jeho dramatická tvorba
- d) E. Piscator a pokračování politického divadla

13. OD ABSURDITY K CHUDÉMU DIVADLU

- a) Od surrealismu k absurditě. A. Jarry, A. Artaud a jeho manifesty, Esslinova teorie absurdního dramatu
- b) Existencialismus (Sartre, Camus), absurdní drama (Beckett, Ionesco, Pinter, Genet, Mrožek atd.)
- c) Chudé divadlo 50. a 60. let v Polsku
- d) P. Brook a prázdný prostor

14. DIVADLO V ZÁVĚREČNÉ FÁZI MODERNISMU

- a) Počátky amerického moderního divadla (O'Neill, Wilder, Williams, Miller, Albee, Shepard atd.)
- b) Hraniční divadelní projekty (Op-Art, Pop-Art, Happening, Kinetické umění, Akční umění, Environment art atd.)
- c) Living theatre (Malina, Beck) – Open Theatre – P. Schumann a Bread and Puppet Theatre
- d) Merce Cunningham Dance Company – J. Kylián reforma tanečního umění – pohybové divadlo

15. OD POSTMODERNY PO DNEŠEK

- a) Drama údobí postmoderny
- b) Postmoderní inscenační postupy (Kirby, Wilson, Forman, Poutney)
- c) Vztah moderny a postmoderny, teoretická východiska
- d) Muzikál, teatralizovaná show a divadlo podívané

Základní literatura

(titul označený * obsahuje množství dalších bibliografických údajů, další literaturu získávají studenti od pedagogů na jednotlivých přednáškách)

* Brockett O. G. *Dějiny divadla*. Nakladatelství Lidové noviny + Divadelní ústav, 1999.

Kindermann, H. *Theatergeschichte Europas I-IX*. Salzburg, 1957-1971.

The Oxford Illustrated History of Theatre. Edited by John Russell Brown. Oxford, 2001.

The Cambridge Guide to Theatre. Edited by Martin Banham. Cambridge University Press, 1995.